

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : اصول اپیدمیولوژی	مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد بهداشت محیط
تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) ۲	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: براساس هماهنگی قبلی
زمان ارائه درس: (شنبه ها، ۱۲-۱۰ و نیم سال دوم ۹۹-۰۰)	مدرس: دکتر یحیی سلیمی
درس و پیش نیاز:	

هدف کلی درس :

معرفی اصول و روش های اپیدمیولوژی و کاربرد آنها در سلامت جامعه

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی دانشجویان با تعریف ، اهداف و تاریخچه اپیدمیولوژی
- ۲- آشنایی دانشجویان با چگونگی انتقال بیماریها و مدل های بیماری
- ۳- آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری
- ۴- آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری مرگ و میر
- ۵- آشنایی دانشجویان با شباهت ها و تفاوت های اپیدمیولوژی محیطی و شغلی
- ۶- آشنایی دانشجویان با نحوه سنجش مواجهات محیطی، فردی و گروهی
- ۷- آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری رابطه بین مواجهه با پیامد
- ۸- آشنایی دانشجویان با کلیات طرح های مطالعاتی
- ۹- آشنایی دانشجویان با کلیات مطالعات کوهورت و مورد-شاهد
- ۱۰- آشنایی دانشجویان با کلیات مطالعات اکولوژیک
- ۱۱- آشنایی دانشجویان با کلیات مطالعات مقطعی
- ۱۲- آشنایی دانشجویان با کلیات خطاها و خطای تصادفی
- ۱۳- آشنایی دانشجویان با کلیات تورش انتخاب و راه کارهای کنترل آن
- ۱۴- آشنایی دانشجویان با کلیات خطای اندازه گیری و راه کارهای کنترل آن
- ۱۵- آشنایی دانشجویان با کلیات مخدوش شدگی و راه کارها برای تطبیق آن
- ۱۶- آشنایی دانشجویان با کلیات اثرمتقابل و راه کارهای ارزیابی آن
- ۱۷- آشنایی دانشجویان با مفاهیم ارتباط آماری و علیت

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول:

آشنایی دانشجویان با تعریف ، اهداف و تاریخچه اپیدمیولوژی

اهداف ویژه جلسه اول:

- ۱-۱- دانشجو علم اپیدمیولوژی را تعریف کند
- ۲-۱- دانشجو موارد استفاده و کاربرد علم اپیدمیولوژی را بیان کند
- ۳-۱- دانشجو واژه های متداول مورد استفاده در اپیدمیولوژی را تعریف نماید

هدف کلی جلسه دوم:

آشنایی دانشجویان با چگونگی انتقال بیماریها و مدل های بیماری.

اهداف ویژه جلسه دوم

۱-۲ دانشجو چگونگی انتقال بیماریها را درک کند

۲-۲ دانشجو مدل های موجود برای انتقال بیماریها را بشناسد و بتواند از آنها استفاده کند.

هدف کلی جلسه سوم:

آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری

اهداف ویژه جلسه سوم

۱-۳ دانشجو بتواند انواع کسرها در اپیدمیولوژی را نام ببرد.

۲-۳ دانشجو بتواند شاخص های مختلف اندازه گیری وقوع بیماری را نام ببرد.

۳-۳ دانشجو بتواند شاخص های مختلف اندازه گیری وقوع بیماری را محاسبه و تفسیر نماید.

هدف کلی جلسه چهارم:

آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری مرگ و میر

اهداف ویژه جلسه چهارم

۱-۴ دانشجو بتواند شاخص های مختلف اندازه گیری مرگ و میر را نام ببرد.

۲-۴ دانشجو بتواند شاخص های مختلف اندازه گیری مرگ و میر را محاسبه و تفسیر نماید.

هدف کلی جلسه پنجم:

آشنایی دانشجویان با شباهت ها و تفاوت های اپیدمیولوژی محیطی و شغلی

اهداف ویژه جلسه پنجم

۵-۱ دانشجو اهمیت اپیدمیولوژی محیطی را بداند.

۵-۲ دانشجو بتواند شباهت ها و تفاوت های اپیدمیولوژی محیطی و شغلی را نام ببرد.

هدف کلی جلسه ششم:

آشنایی دانشجویان با نحوه سنجش مواجهات محیطی، فردی و گروهی

اهداف ویژه جلسه ششم

۶-۱ دانشجو بتواند سنجش مواجهات محیطی را شرح دهد.

6-2 دانشجو بتواند مفاهیم سنجش مواجهات در محیط های کوچک و عام را نام ببرد.

هدف کلی جلسه هفتم:

آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری رابطه بین مواجهه با پیامد

اهداف ویژه جلسه هفتم

۷-۱ دانشجو تفاوت بین شاخص های مطلق و نسبی را در اندازه گیری رابطه بین مواجهه با پیامد بداند.

7-2 دانشجو بتواند انواع شاخص های مطلق و نسبی در اپیدمیولوژی را نام ببرد و تفسیر نماید.

هدف کلی جلسه هشتم:

آشنایی دانشجویان با کلیات طرح های مطالعاتی

اهداف ویژه جلسه هشتم

۸-۱ دانشجو بتواند انواع طرح های مطالعاتی مرسوم را در اپیدمیولوژی نام ببرد.

8-2 دانشجو بتواند مطالعات مشاهده ای را از مداخله ای تشخیص دهد.

هدف کلی جلسه نهم:

آشنایی دانشجویان با کلیات مطالعات کوهورت و مورد شاهد

اهداف ویژه جلسه نهم

۹-۱ دانشجوی بتواند اجزاء مهم مطالعات کوهورت و مورد شاهدرا نام ببرد.

۹-۲ دانشجوی انواع مطالعات کوهورتو مورد شاهد را نام ببرد.

۹-۳ دانشجوی بتواند نقاط قوت و ضعف مطالعات کوهورتو مورد شاهد را نام ببرد.

هدف کلی جلسه دهم:

آشنایی دانشجویان با کلیات مطالعات اکولوژیک

اهداف ویژه جلسه دهم

۱۰-۱ دانشجوی بتواند اجزاء مهم مطالعات اکولوژیک را نام ببرد.

۱۰-۲ دانشجوی انواع مطالعات اکولوژیک را نام ببرد.

۱۰-۳ دانشجوی بتواند نقاط قوت و ضعف مطالعات اکولوژیک را نام ببرد.

هدف کلی جلسه یازدهم:

آشنایی دانشجویان با کلیات مطالعات مقطعی

اهداف ویژه جلسه یازدهم

۱۱-۱ دانشجوی بتواند اجزاء مهم مطالعات مقطعی را نام ببرد.

۱۱-۲ دانشجوی بتواند نقاط قوت و ضعف مطالعات مقطعی را نام ببرد.

هدف کلی جلسه دوازدهم:

آشنایی دانشجویان با کلیات خطاها و خطای تصادفی

اهداف ویژه جلسه دوازدهم

۱۲-۱ دانشجوی بتواند انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژی را نام ببرد.

۱۲-۲ دانشجوی بتواند خطای تصادفی را از خطای منظم افتراق دهد و راه کار کاهش آن را بداند.

هدف کلی جلسه سیزدهم:

آشنایی دانشجویان با کلیات تورش انتخاب و راه کارهای کنترل آن

اهداف ویژه جلسه سیزدهم

۱۳-۱ دانشجوی بتواند خطای منظم را تعریف کند.

۱۳-۲ دانشجوی بتواند تورش انتخاب را تعریف کند.

۱۳-۳ دانشجوی بتواند دلایل، انواع و راه کارهای کاهش تورش انتخاب را نام ببرد.

هدف کلی جلسه چهاردهم:

آشنایی دانشجویان با کلیات خطای اندازه گیری و راه کارهای کنترل آن

اهداف ویژه جلسه چهاردهم

۱۴-۱ دانشجوی بتواند خطای اندازه گیری را تعریف کند.

۱۴-۲ دانشجوی بتواند دلایل، انواع و راه کارهای کاهش خطای اندازه گیری را نام ببرد.

هدف کلی جلسه پانزدهم:

آشنایی دانشجویان با کلیات مخدوش شدگی و راه کارها برای تطبیق آن

اهداف ویژه جلسه پانزدهم

۱۵-۱ دانشجوی بتواند مخدوش شدگی را تعریف کند.

۱۵-۲ دانشجوی بتواند ویژگی های مخدوش کننده را نام ببرد.

۱۵-۳ دانشجوی بتواند روش های تطبیق برای مخدوش کننده را نام ببرد.

هدف کلی جلسه شانزدهم:

آشنایی دانشجویان با کلیات ارزیابی خطر

اهداف ویژه جلسه شانزدهم

۱-۱۶ دانشجو بتواند ارزیابی خطر را تعریف کند.

۲-۱۶ دانشجو بتواند مراحل و اجزای ارزیابی خطر را نام ببرد.

هدف کلی جلسه هفدهم:

آشنایی دانشجویان با مدیریت خطر

اهداف ویژه جلسه هفدهم

۱-۱۷ دانشجو بتواند مدیریت خطر را شرح دهد.

۲-۱۷ دانشجو بتواند مراحل و اجزای مدیریت خطر را بیان کند.

منابع:

- 1- Gordis L, Epidemiology. 4th ed. Philadelphia: Saunders; 2008
- 2- .Environmental epidemiology and risk assessment, Aldrich TE, ۱۹۹۳
- 3- .Risk assessment: how much risk. Goldstein UF. Oxford, ۲۰۰۲
- 4- Risk assessment: Methods approaching for assessing health and .environmental risks. Corello V.۱. Plenum press, ۱۹۹۳
- 5- An Introduction to Environmental Epidemiology. Talbott E.O. Lewis .Publishers ۱۹۹۳

روش تدریس: سخنرانی و بحث

وسایل آموزشی: کامپیوتر، پاورپوینت و ویدئو پروژکتور

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل(بر حسب درصد)	روش	آزمون
////////////////////	////////////////////	۱۵ درصد	سوال تشریحی / چهار جوابی	کوئیز
--	--	--	---	آزمون میان ترم
--	--	۸۰ درصد	سوال تشریحی / چهار جوابی	آزمون پایان ترم
--	--	۵ درصد	شرکت در بحث	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس: اصول اپیدمیولوژی

روز و ساعت جلسه : شنبه ها، ۱۰-۱۲

مدرس	موضوع هر جلسه	تاریخ	جلسه
سلیمی	تعریف ، اهداف و تاریخچه اپیدمیولوژی		۱
سلیمی	چگونگی انتقال بیماریها و مدل های بیماری		۲
سلیمی	شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری		۳
سلیمی	شاخص های اندازه گیری مرگ و میر		۴
سلیمی	شباهت ها و تفاوت های اپیدمیولوژی محیطی و شغلی		۵
سلیمی	نحوه سنجش مواجهات محیطی، فردی و گروهی		۶
سلیمی	شاخص های اندازه گیری رابطه بین مواجهه با پیامد		۷
سلیمی	کلیات طرح های مطالعاتی		۸
سلیمی	کلیات مطالعات کوهورت و مورد- شاهد		۹
سلیمی	کلیات مطالعات اکولوژیک		۱۰
سلیمی	کلیات مطالعات مقطعی		۱۱
سلیمی	کلیات خطاها و خطای تصادفی		۱۲
سلیمی	کلیات تورش انتخاب و راه کارهای کنترل آن		۱۳
سلیمی	کلیات خطای اندازه گیری و راه کارهای کنترل آن		۱۴
سلیمی	کلیات مخدوش شدگی و راه کارها برای تطبیق آن		۱۵
سلیمی	کلیات اثرمتقابل و راه کارهای ارزیابی آن		۱۶

سلیمی	مفاهیم ارتباط آماری و علیت		۱۷